

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la modulul

BAZELE FUNCȚIONĂRII PIEȚEI DE CAPITAL. BAZELE ACTIVITĂȚII INVESTIȚIONALE

Ciclul I, studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0412 Finanțe și bănci

Codul și denumirea specialității: 0412.1 Finanțe și bănci

Forma de organizare a învățământului superior: învățământ cu frecvență

Autori:

conf. univ., dr. Victoria POSTOLACHE

asist. univ. Ianina CAZAC

BĂLȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 7 din 27.02.2024

Șefa Catedrei de științe economice Carolina TCACI conf. univ., dr. Carolina TCACI

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 6 din 09.04.2024

Președintele Comisiei metodice al Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului Lidia POPOV conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 9 din 09.04.2024

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Ina CIOBANU conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a modulului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0412 Finanțe și bănci

Codul și denumirea specialității: 0412.1 Finanțe și bănci

Administrarea modulului

Codul modulului	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Lucrul individual al studentului		
S.05.O.035	5	150	30	30	15	75	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul III, Semestrul 5

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență

Regimul modulului: Obligatoriu

Categoria formativă: De specialitate

Informații referitoare la cadrele didactice

Victoria POSTOLACHE, doctor în științe economice, conferențiar universitar, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Contabilitate și audit”, doctorat specialitatea „Finanțe” la Academia de Studii Economice din Moldova.

Domeniul de interes științific: Activitate bancară, control financiar, finanțe publice și private.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: victoria.postolache@usarb.md.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Ianina CAZAC, asistentă universitară, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Finanțe și contabilitatea firmei”.

Domeniul de interes științific: Activitate investițională, finanțe publice și private, piața de capital etc.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: kazak.yanina@mail.ru.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Integrarea unităților de curs din componența modului în programul de studii

Modulul *Bazele funcționării pieței de capital. Bazele activității investiționale* este compus din 2 unități de curs.

Unitatea de curs *Bazele funcționării pieței de capital* are menirea de a informa și de a forma profesional studenții, de a le dezvolta abilități de rezolvare și interpretare a problemelor cu care se confruntă specialistul în domeniul pieței de capital. Tematica prelegerilor și a seminarelor pune în discuție problemele ce țin de conceptul și trăsăturile pieței de capital, perspectivele acestei pieți pe plan mondial.

Anterior acestei unități de curs, pe parcursul studiilor universitare, domenii tangențiale ating unitățile de curs *Principiile economiei de piață, Monedă și credit, Teoria economică*.

Unitatea de curs *Bazele funcționării pieței de capital* prezintă o introducere în problematica piețelor de capital, oferind studentului o imagine complexă referitor la rolul și modul de funcționare a piețelor de capital în economia contemporană.

Unitatea de cursul *Bazele activității investiționale* se axează pe necesitatea studierii metodelor și tehnicilor decizionale cu referire la alocarea resurselor investiționale, a climatului investițional și a politicii investiționale la nivel micro - și macroeconomic și nu în ultimul rând evaluarea eficienței economice a investițiilor. Economia Republicii Moldova, la etapa actuală de dezvoltare, necesită volume semnificative de investiții gestionate eficient. Imaginea investițională a țării se formează în consecința influenței unor procese și fenomene reale ce se desfășoară în domeniul investițional al statului.

Studierea acestui curs se bazează pe cunoștințele acumulate de la unitățile de curs *Principiile economiei de piață, Statistica, Finanțele publice, Finanțele întreprinderii, Politici financiare a întreprinderii*, permițând utilizarea categoriilor economico-financiare în viața cotidiană. Obiectivul de bază al unității de curs *Bazele activității investiționale* constă în asimilarea de către studenți a celor mai importante noțiuni, metode, tehnici specifice procesului investițional și mecanismele prin care se fundamentează activitatea investițională la nivel micro și macroeconomic, fapt ce le va oferi competențele necesare integrării într-o echipă de proiecte, implementarea, analiza și evaluarea proiectelor de investiții.

Exigențe și competențe prelabile

Pentru buna însușire a unităților de curs din componența modului, studentul trebuie să demonstreze:

- cunoașterea conceptelor de bază și a teoriilor din domeniul economiei și finanțelor;
- înțelegerea rolului și importanței aspectelor legate de activitatea bursieră și activitatea investițională;
- descrierea surselor și metodelor de finanțare a investițiilor;
- evidențierea nivelului de risc aferent activității investiționale și locul lui în procesul de investiție;
- dezvoltarea abilităților în vederea elaborării studiilor în domeniu.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unităților de curs din componenta modului

Prin conținutul său și activitățile de învățare a studenților, unitățile de curs din componenta modului *Bazele funcționării pieței de capital. Bazele activității investiționale* contribuie la dezvoltarea următoarelor competențe profesionale și transversale necesare viitorului specialist din domeniul economic:

Competențe profesionale (CP):

CP3. Elaborarea, proiectarea și analiza alternativelor de decizii în domeniul finanțelor și în activitatea bancară.

CP5. Proiectarea activităților proprii ale specialistului în domeniu, utilizând cunoștințele acumulate în studierea unităților de curs fundamentale și de specialitate.

CP6. Prelucrarea datelor/informațiilor, analiza și interpretarea lor.

Competențe transversale (CT):

CT2. Identificarea corectă a rolurilor și responsabilităților în echipe pluridisciplinare de lucru, aplicarea tehnicilor/principiilor de relaționare eficientă în procesul lucrului în echipă.

CT3. Valorificarea principiului de perfecționare continuă, utilizarea oportunităților de formare continuă, a instrumentelor și a resurselor de învățare pentru dezvoltarea profesională și personală.

Finalitățile unităților de curs din componenta modului

Rezultatele învățării unităților de curs din componenta modului *Bazele funcționării pieței de capital. Bazele activității investiționale* reprezintă un sistem integrat de cunoștințe, care denotă că la finalizarea studierii unităților de curs studentul va fi capabil:

- să aplice conceptele, instrumentele de analiză în cazuri practice;
- să cunoască și să analizeze indicii bursieri specifici domeniului;
- să prezinte informațiile și rezultatele referitoare la problemele specifice domeniului bursier;

– să elaboreze proiectele investiționale, să analizeze deciziile alternative din domeniul investițional;

– să interpreteze datele și informațiile referitoare la problemele specifice domeniului investițional.

Conținutul unităților de curs din componența modului:

Bazele funcționării pieței de capital

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
1.	<p>Tema 1. Piața de capital – precizări conceptuale, instrumente de tranzacționare</p> <p>1.1. Trăsăturile și rolul pieții de capital 1.2. Evoluția și perspectivele pieței de capital 1.3. Funcțiile pieței de capital 1.4. Intermedierea privind cererea și oferta pe piața de capital 1.5. Problemele fundamentale și premise ale dezvoltării pieței de capital în Republica Moldova 1.6. Cadrul legislativ al pieței de capital din Republica Moldova 1.7. Reglementarea și controlul pe piața de capital</p>	2	2
2.	<p>Tema 2. Segmentele și infrastructura pieței de capital</p> <p>2.1. Conceptul privind structura pieței de capital 2.2. Piața primară – caracteristica generală 2.3. Piața secundară – caracteristica generală 2.4. Piața terțiară, gri, neagră – caracteristica generală 2.5. Fluxurile nete de capital 2.6. Emitenții și investitorii pe piața de capital 2.7. Participanți profesioniști pe piața de capital: practici naționale și internaționale</p>	2	2
3.	<p>Tema 3. Valori mobiliare: instrumente ale pieței de capital</p> <p>3.1. Noțiuni generale privind valorile mobiliare 3.2. Trăsăturile caracteristice ale valorilor mobiliare 3.3. Tehnica emisiunii valorilor mobiliare primare 3.4. Prospectul de emisiune 3.5. Evaluarea valorilor mobiliare primare</p>	2	1
4.	<p>Tema 4. Instrumente financiare primare de proprietate: Acțiunile</p> <p>4.1. Acțiunile: concept, tipuri, caracteristici fundamentale 4.2. Drepturi generate de emisiunea de acțiuni și warrantele 4.3. Particularități ale emisiunii și plasării acțiunilor 4.4. Evaluarea valorilor mobiliare primare de proprietate</p>	2	2
Evaluare periodică		–	1
5.	<p>Tema 5. Instrumente financiare primare de creanță: Obligațiunile</p> <p>5.1. Obligațiunile: concept, elemente definitorii, caracteristici fundamentale 5.2. Criteriile de clasificare și tipuri de obligațiuni 5.3. Ierarhizări ale obligațiunilor efectuate de agenții specializate 5.4. Particularități ale emisiunii și plasării obligațiunilor 5.5. Evaluarea valorilor mobiliare primare de creanță</p>	2	2

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
6.	Tema 6. Instrumente financiare derivate 6.1. Instrumente financiare derivate: esență și conținut 6.2. Contractele forward și futures: esență și particularități 6.3. Contractele options: tipuri și caracteristici 6.4. Contractele SWAP: tipuri și elemente definitorii	2	1
7.	Tema 7. Bursa de Valori – principala piață financiară secundară 7.1. Definitivarea piețelor bursiere în formare și caracteristica lor 7.2. Tipologia bursei de valori 7.3. Funcțiile bursei de valori și rolul acesteia pentru economia contemporană 7.4. Structura organizatorică a bursei de valori 7.5. Structura funcțională a bursei de valori 7.6. Piața extrabursieră: generalități și caracteristici 7.7. Agenții pieții bursiere	2	2
8.	Tema 8. Indicii bursieri 8.1. Indicii bursieri: definire, rol și clasificare 8.2. Construcția și calculul indicilor bursieri 8.3. Indicii internaționali reprezentativi 8.4. Indicii bursieri naționali	1	1
Total		15	15

Conținutul unităților de curs din componența modului: Bazele activității investiționale

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore		
		Curs	Seminar	Laborator
1.	Tema 1. Elemente conceptuale privind investițiile 1.1. Abordarea conceptului de investiție în economia de piață 1.2. Trăsăturile și efectele investițiilor 1.3. Criterii de clasificare a investițiilor 1.4. Implicații financiare ale deciziilor de investiție 1.5. Rolul investițiilor în dezvoltarea economiei	2	2	-
2.	Tema 2. Climatul investițional 2.1. Concepții privind climatul investițional 2.2. Factorii determinanți ai climatului investițional 2.3. Politica investițională la nivel micro și macroeconomic 2.4. Climatul investițional și politica investițională în Republica Moldova	2	2	2
3.	Tema 3. Procesul investițional 3.1. Procesul și proiectul investițional 3.2. Esența și conținutul fazelor procesului investițional 3.3. Cadrul instituțional și legal de reglementare a activității investiționale în Republica Moldova	2	2	2
4.	Tema 4. Surse și metode de finanțare a investițiilor 4.1. Surse interne de finanțare a investițiilor 4.2. Surse externe de finanțare a investițiilor 4.3. Metodele de finanțare a investițiilor	2	1	2

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore		
		Curs	Seminar	Laborator
	Test de evaluare periodică	–	–	1
5.	Tema 5. Costul și structura capitalului 5.1. Conceptul privind costul capitalului 5.2. Costul capitalului propriu 5.3. Costul capitalului împrumutat 5.4. Costul mediu ponderat al capitalului 5.5. Costul marginal al capitalului 5.6. Structura optimă a capitalului	2	2	2
6.	Tema 6. Impactul factorului timp asupra procesului investițional 6.1. Semnificația factorului timp în procesul investițional Procesele compunerii și actualizării 6.2. Noțiunea de anuitate. Valoarea viitoare și valoarea prezentă a unei anuități 6.3. Actualizarea pe perioade diferite de un an 6.4. Rata efectivă a dobânzii anuale 6.5. Actualizarea fluxurilor de numerar cu valori variabile	2	2	3
7.	Tema 7. Evaluarea eficienței economice a investițiilor 7.1. Conceptul de eficiență economică 7.2. Conceptul de eficiență economică a investițiilor 7.3. Indicatorii eficienței economice a obiectivelor de investiții 7.4. Indicatori statici de evaluare a eficienței economice a investițiilor 7.5. Indicatori dinamici de evaluare a eficienței economice a investițiilor 7.6. Evaluarea eficienței investițiilor la nivel macroeconomic	2	2	2
8.	Tema 8. Riscuri aferente activității investiționale 8.1. Definierea și clasificarea riscurilor 8.2. Incertitudinea proceselor economice și riscurile investiționale 8.3. Metode de evaluare a riscului investițional 8.4. Modalități de diminuare a riscului proiectului de investiții	1	1	-
Total		15	15	15

Strategii de predare și învățare

În cadrul modulului *Bazele funcționării pieței de capital. Bazele activității investiționale* se aplică următoarele strategii de predare și de învățare centrate pe student: instruire diferențiată, instruire adaptivă, tehnici de dezvoltare a gândirii critice, prelegerea bazată pe 3 „C” (claritate, creativitate, concretizare), seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).

Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de

curs, cursul de instruire pe platforma de învățare MOODLE, prezentările elaborate în aplicația PowerPoint, consultații individuale.

Activități de lucru individual al studentului

Activitatea individuală la modulul *Bazele funcționării pieței de capital. Bazele activității investiționale* este o componentă obligatorie a activității de instruire și include studiul după manualele recomandate și suportul de curs oferit de către titularul cursului. Repartizarea orelor pentru activitățile de studiu individual (total 75 de ore, inclusiv 30 de ore *Bazele funcționării pieței de capital* și 45 de ore *Bazele activității investiționale*) este prezentată în tabelele de mai jos.

Unitatea de curs Bazele funcționării pieței de capital

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea cadrului legal, a surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic	7,5
2.	Elaborarea și prezentarea hărților conceptuale (L_1)	7,5
3.	Elaborarea unui referat pe o temă selectată din lista de subiecte ale referatelor (L_2)	7,5
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	7,5
Total		30

Sarcinile din compartimentul lucrului individual se pregătesc de către toți studenții pentru lecțiile care corespund tematicii respectivelor însărcinări. Aprecierea lucrului individual se efectuează prin verificarea sintezelor materialului studiat individual, inițierea discuțiilor de grup cu studenții pe tematica studiului individual, interogarea studenților, simularea unor situații practice, soluționarea cărora necesită aplicarea legislației în domeniul pieței de capital și cel al investițiilor, verificarea studiilor de caz individuale ale studenților, etc.

Studentul prezintă următoarele sarcini individuale la unitatea de curs *Bazele funcționării pieței de capital*:

1. Prezentarea hărților conceptuale în baza materialului studiat (L_1);
2. Referat, la una din teme propuse de cadrul didactic (L_2).

Nota/media pentru studiul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2}{2}$$

La elaborarea referatului studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

1. Volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul hârtiei A4, parametrii paginii: 3 cm - stânga, 2 cm – sus, 2 cm – jos, 1.5 cm – dreapta, fontul Times New Roman, mărimea caracterelor 12 pt, spațiul dintre rânduri 1.5, numerotarea paginilor în subsol, alinierea

la centru;

2. Toate tabelele referatului trebuie să dispună de trimitere în textul lucrării. Figura, schema sau diagrama este numerotată și urmată de titlu care descrie conținutul acesteia, care se indică la mijlocul tabelului, fontul Times New Roman, mărimea 11 pt, fără semn de punctuație la sfârșit, intervalul dintre rânduri în tabel 1.15.

3. Referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Un referat va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul automat;
- introducerea;
- abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;
- concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;
- referințe bibliografice;
- anexe.

Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, exprimare, formatare).

Referatul urmează a fi prezentat de student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului.

Tematica referatelor pentru unitatea de curs Bazele funcționării pieței de capital

1. Problemele fundamentale și premise ale dezvoltării pieței de capital în Republica Moldova.
2. Participanții profesioniști pe piața de capital: practici internaționale și naționale.
3. Marile crahuri bursiere.
4. Piața bursieră a țărilor dezvoltate din Europa (Franța, Germania, Elveția).
5. Piața bursieră a Italiei și Austriei.
6. Piața bursieră a țărilor din America Latină.
7. Piața bursieră a țărilor Cehia, Polonia, Ungaria.
8. Piața bursieră a SUA.
9. Piața bursieră a țărilor Japonia și Canada.

10. Alternative de investiții pe piața de capital.
11. Modelele de funcționare a pieței valorilor mobiliare.
12. Rentabilitatea și riscul plasamentelor pe piața financiară.
13. Definirea valorilor mobiliare în practica internațională și în Republica Moldova.
14. Piața bursieră a României.
15. Piața bursieră a țărilor din Asia.
16. Determinarea prețului acțiunilor sub influența factorilor economico financiari.
17. Plasamente în acțiuni pe piața de capital.

Unitatea de curs Bazele activității investiționale

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic	10
2.	Realizarea hărților conceptuale și explicarea conceptelor cheie (L ₁)	12
3.	Realizarea sarcinilor individuale (L ₂)	10
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	13
Total		45

Pentru unitatea de curs *Bazele activității investiționale*, studentul prezintă următoarele sarcini individuale:

1. Hărțile conceptuale la temele unității de curs și conceptele de bază (L₁);
2. Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L₂).

Nota/media pentru studiul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{S_1 + S_2}{2}$$

Nota/media pentru lucrul individual (L_i) la modulul *Bazele funcționării pieței de capital*. *Bazele activității investiționale* se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_{1(40\%)} + L_{2(60\%)}}{2},$$

unde L_{1(50%)} – media pentru lucrul individual (L_i) la unitatea de curs *Bazele funcționării pieței de capital*, L_{2(50%)} – media pentru lucrul individual (L_i) la unitatea de curs *Bazele activității investiționale*.

Evaluarea

Evaluarea studenților se realizează în corespundere cu Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și cu Regulamentul-cadru privind evaluarea cunoștințelor studenților, obținute în procesul de formare și a rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Evaluarea curentă presupune implicarea studenților în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și testelor în formă scrisă (fiecare student trebuie să acumuleze minim 5 note la modul). Studentul este apreciat cu câte o notă la minimum 5 teme aleatoare din temele propuse spre studiere în cadrul modulului.

La final, studentul va obține media evaluării curente (E_c), formată din notele obținute în cadrul modulului respectiv.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019¹ studenții, obligatoriu, vor susține o probă de *evaluare periodică* prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului. Evaluarea periodică se va promova sub formă de test scris, incluzând diferite categorii de itemi.

Studenții care absentează și cei care obțin o notă mai mică decât 5, vor avea posibilitatea să susțină repetat testul de evaluare periodică.

De asemenea, studenții vor fi evaluați în baza realizării lucrului individual (L_i) care este prezentat de către student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului. Însărcinările pentru lucrul individual sunt menționate în compartimentul *Activități de lucru individual al studentului*.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca medie aritmetică dintre următoarele trei componente:

- a) media notelor obținute la evaluările curente (E_c);
- b) nota obținută în cadrul evaluării periodice (E_p);
- c) nota/media pentru lucrul individual (L_i).

$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3}$$

La examinarea finală sunt admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- nota medie a evaluărilor curente E_c este de cel puțin 5.00;
- nota evaluării periodice E_p este de cel puțin 5.00;
- media pentru activitatea de lucru individual L_i este de cel puțin 5.00.

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen scris sau online. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0.6 + N_e \times 0.4,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

¹ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019.
Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr_1625_din_12.12.2019.pdf

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Trăsăturile și rolul pieței de capital.
2. Evoluția și perspectivele pieței de capital.
3. Funcțiile pieței de capital.
4. Intermedierea privind cererea și oferta pe piața de capital.
5. Problemele fundamentale și premise ale dezvoltării pieței de capital în Republica Moldova.
6. Cadrul legislativ al pieței de capital din Republica Moldova.
7. Reglementarea și controlul pe piața de capital.
8. Conceptul privind structura pieței de capital.
9. Piața primară – caracteristica generală.
10. Piața secundară – caracteristica generală.
11. Piața terțiară, gri, neagră – caracteristica generală.
12. Fluxurile nete de capital.
13. Emitenții și investitorii pe piața de capital.
14. Produsele pieței de capital.
15. Participanți profesioniști pe piața de capital: practici naționale și internaționale.
16. Noțiuni generale privind valorile mobiliare.
17. Trăsăturile caracteristice ale valorilor mobiliare.
18. Tehnica emisiunii valorilor mobiliare primare.
19. Prospectul de emisiune.
20. Evaluarea valorilor mobiliare primare.
21. Acțiunile: concept, tipuri, caracteristici fundamentale.
22. Drepturi generate de emisiunea de acțiuni și warrantele.
23. Particularități ale emisiunii și plasării acțiunilor.
24. Evaluarea valorilor mobiliare primare de proprietate.
25. Obligațiunile: concept, elemente definitorii, caracteristici fundamentale.
26. Criteriile de clasificare și tipuri de obligațiuni.
27. Ierarhizări ale obligațiunilor efectuate de agenții specializate.
28. Particularități ale emisiunii și plasării obligațiunilor.
29. Evaluarea valorilor mobiliare primare de creanță.
30. Instrumente financiare derivate: esență și conținut.
31. Contractele forward și futures: esență și particularități.
32. Contractele options: tipuri și caracteristici.
33. Contractele SWAP: tipuri și elemente definitorii.

34. Definitivarea piețelor bursiere în formare și caracteristica lor.
35. Tipologia bursei de Valori.
36. Funcțiile bursei de Valori și rolul acesteia pentru economia contemporană.
37. Structura organizatorică a bursei de valori.
38. Structura funcțională a bursei de valori.
39. Piața extrabursieră: generalități și caracteristici.
40. Obiectul agenției de brokeraj, categoriile de specialiști.
41. Funcțiile și serviciile agenției de brokeraj.
42. Tranzacțiile efectuate de agenții pieții bursiere.
43. Indicii bursieri: definire, rol și clasificare.
44. Construcția și calculul indicilor bursieri.
45. Indicii internaționali reprezentativi.
46. Indicii bursieri naționali.
47. Abordarea conceptului de investiție în economia de piață.
48. Trăsăturile și efectele investițiilor.
49. Criterii de clasificare a investițiilor.
50. Implicații financiare ale deciziilor de investiție.
51. Rolul investițiilor în dezvoltarea economiei.
52. Concepții privind climatul investițional.
53. Factorii determinanți ai climatului investițional.
54. Politica investițională la nivel micro și macroeconomic.
55. Procesul și proiectul investițional.
56. Esența și conținutul fazelor procesului investițional.
57. Surse interne de finanțare a investițiilor.
58. Surse externe de finanțare a investițiilor.
59. Metodele de finanțare a investițiilor.
60. Conceptul privind costul capitalului.
61. Costul capitalului propriu.
62. Costul capitalului împrumutat.
63. Costul mediu ponderat al capitalului.
64. Costul marginal al capitalului.
65. Structura optimă a capitalului.
66. Semnificația factorului timp în procesul investițional. Procesele compunerii și actualizării.
67. Noțiunea de anuitate. Valoarea viitoare și valoarea prezentă a unei anuități.
68. Actualizarea pe perioade diferite de un an.

69. Rata efectivă a dobânzii anuale.
70. Actualizarea fluxurilor de numerar cu valori variabile.
71. Conceptul de eficiență economică.
72. Conceptul de eficiență economică a investițiilor. Graficele procesului investițional.
73. Indicatorii eficienței economice a obiectivelor de investiții.
74. Indicatori statici de evaluare a eficienței economice a investițiilor.
75. Indicatori dinamici de evaluare a eficienței economice a investițiilor.
76. Evaluarea eficienței investițiilor la nivel macroeconomic.
77. Definierea și clasificarea riscurilor.
78. Incertitudinea proceselor economice și riscurile investiționale.
79. Metode de evaluare a riscului investițional.
80. Modalități de diminuare a riscului proiectului de investiții.

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Bazele funcționării pieței de capital

1. Selectați varianta corectă. (5 puncte)

Concepția europeană asupra pieței de capital precizează că:

- structura pieței de capital include numai piața monetară și piața financiară;
- include în structura pieței de capital și piața ipotecară;
- pe piața monetară, acționează numai agenții economici care dispun de resurse pe termen mediu și lung;
- piața financiară realizează vânzarea - cumpărarea de active cu schimbarea naturii lor;
- relația directă dintre deținătorul și utilizatorul de fonduri este exprimată prin intermediul pieței monetare.

Emitenți pot fi:

- persoanele juridice care doresc să-și majoreze capitalul social;
- persoanele fizice care au nevoie de surse bănești în vederea finanțării unor proiecte;
- guvernele care doresc să-și majoreze capitalul social;
- organele administrației publice centrale și locale;
- băncile comerciale care au nevoie de surse bănești pentru majorarea capitalului social.

Funcționarea eficientă a pieței secundare depinde de câteva caracteristici de bază:

- are loc creșterea numărului acționarilor societății emitente;
- transparență;
- instrumente de datorie;
- livrare condiționată;
- protecția investitorilor.

Cererea de capital se clasifică în:

- cerere publică și cerere privată;
- cerere temporară și cerere permanentă;
- cerere parțială și cerere totală;
- cerere structurală și cerere conjuncturală.

Dividendul pe acțiune se calculează numai în funcție de:

- randamentul plasamentului;
- profitul brut obținut;
- profitul net repartizat acționarilor;
- rentabilitatea cerută de acționari.

2. Enumerați trăsăturile pieței de capital. (4 puncte)

3. Caracterizați valorile mobiliare primare. (4 puncte)

4. Caracterizați cererea și oferta pieței de capital. (3 puncte)

5. Prezentați diferența dintre acțiuni și obligațiuni. (4 puncte)

6. Stabiliți dacă este adevărată (A) sau falsă (F) afirmația: (10 puncte)

Acțiunea este un tip de valoare mobilă care semnifică dreptul de proprietate într-o societate.	
Obligațiunile sunt titluri financiare reprezentând creanța deținătorului acesteia asupra emitentului ei.	
Piața de capital reprezintă ansamblul relațiilor și mecanismelor prin care se realizează transferul fondurilor de la cei care au un surplus de capital.	
Instrumentele pieței de capital nu fac obiectul pieței de capital.	
Acțiunile preferențiale conferă dividend fix, prioritar, în mărime absolută sau procentuală, aplicată la valoarea nominală.	
Traderii nu tranzacționează pe piața bursieră și pe cea extrabursieră.	
Acțiunea nu reprezintă un drept asupra unei cote-părți din patrimoniul companiei (societăți pe acțiuni) și asupra profiturilor viitoare ale acesteia.	
Bursa este piața pe care se vând și cumpără valori mobiliare, conform unei proceduri specifice.	
Obligația poate fi emisă pe o perioadă mai mică de un an.	
Obligațiunile se plătesc numai cu mijloace bănești.	

7. Problemă. (4 puncte)

Acțiunile unei societăți cotează pe piață cu 150 u.m. Societatea are în circulație 200.000 de acțiuni și distribuie dividende din profitul net obținut. Fiecărui acționar îi revine un flux financiar real (DPA) de 35 u.m./acțiune. Calculați rata de distribuție a dividendelor, dacă valoarea coeficientului multiplicator al capitalizării (PER) este 3.

8. Problemă. (5 puncte)

S.A. „Artconf” a anunțat că dividendele pentru acțiunile sale sunt estimate la 20% din valoarea nominală a acțiunilor simple și 30% din valoarea nominală pentru acțiunile privilegiate.

Determinați suma dividendelor pentru o acțiune simplă cu valoarea nominală egală cu 100 u.m. și o acțiune privilegiată cu valoarea nominală de 5.000 u.m.

9. Problemă. (4 puncte)

O obligațiune cu valoarea nominală de 12.000 u.m. a fost vândută la prețul de emisiune de 98% și urmează a fi răscumpărată la valoarea de 105%. Să se determine prima de emisiune și costul rambursării.

10. Problemă. (4 puncte)

O societate pe acțiuni cu capitalul social 5 000 000 u.m. își majorează capitalul prin creșterea numărului de acțiuni de la 10.000 la 15.000, valoarea nominală 500 u.m., prima de emisiune 100 u.m., cursul la momentul majorării 800 u.m., cursul drepturilor de subscriere la bursă 20 u.m.

Calculați: 1) prețul plătit de vechii și noii acționari pentru o acțiune nouă; 2) valoarea teoretică a dreptului de subscriere.

11. Enumerați funcțiile macroeconomice ale bursei de valori (3 puncte)

Baremul de notare

Puncte	0-9	10-13	14-18	19-22	23-30	31-36	37-41	42-45	46-49	50
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Bazele activității investiționale

- 1. Caracterizați politica investițională la nivel microeconomic. (5 puncte)**
- 2. Prezentați obiectivele procesului investițional. (5 puncte)**
- 3. Menționați elementele interdependente ce caracterizează climatul investițional. (4 puncte)**
- 4. Prezentați esența fazei preinvestiționale a procesului investițional. (4 puncte)**
- 5. Alegeți variantele corecte:**

Rolul statului în cadrul procesului investițional constă în: **(2 puncte)**

- a investi mijloace în proiecte investiționale în toate domeniile economiei;
- a stimula investitorii interni și externi;
- a oferi vacanță fiscală investitorilor;
- a investi în ramurile, caracterizate printr-un nivel înalt de risc.

Comparabilitatea între profitul final obținut în urma realizării obiectivului de investiții și

efortul investițional (lei profit final, după recuperarea investiției la 1 leu investit) este asigurată de indicatorul: **(2 puncte)**

- coeficientul de eficiență economică a investițiilor;
- termenul de recuperare a investițiilor;
- cheltuieli echivalente sau recalulate;
- randamentul economic al investițiilor;
- investiția specifică.

Perioada de timp în care investiția se recuperează din profit în urma utilizării obiectivului de investiții reprezintă semnificația indicatorului: **(2 puncte)**

- coeficientul de eficiență economică a investițiilor;
- termenul de recuperare a investițiilor;
- cheltuieli echivalente sau recalulate;
- randamentul economic al investițiilor;
- investiția specifică.

6. Problemă (5 puncte)

Întreprinderea „Dorna AV” are de ales între patru proiecte de investire cu următoarele caracteristici: (în lei)

Proiectul	Investiția inițială	Intrări de mijloace bănești			
		1 an	2 an	3 an	4 an
1	29300	8750	5630	7575	9070
2	38400	8200	9650	10000	5100

Să se determine proiectul cel mai avantajos din punct de vedere VAN, Indicelui profitabilității, în condițiile în care rata de actualizare este 15 %. Prezentați concluziile.

7. Problemă (5 puncte)

În urma efectuării unui studiu de fezabilitate, întreprinderii producătoare de apă minerală „Resan” S.A. i-au fost puse la dispoziție două proiecte investiționale în vederea dezvoltării unei linii tehnologice de produse îmbuteliate în sticle de 2 litri. Argumentați varianta optimă de investiție cu ajutorul indicatorilor statici de eficiență economică, dispunând de datele din tabel. Prezentați concluziile.

Nr. crt.	Indicatorii	u.m.	Variante	
			1	2
1.	Investiția totală	Mii lei	54095	70130
2.	Capacitatea de producție	buc.	5500	7100
3.	Cheltuieli anuale de producție	Lei/buc	2565	2595
4.	Venituri anuale	Mii lei	23225	31105
5.	Durata de funcționare	Ani	15	15

8. Stabiliți dacă este adevărată (A) sau falsă (F) afirmația (6 puncte)

Prin investiții înțelegem ansamblul resurselor destinate creșterii capacității de producție a societății, a vieții sociale sub toate aspectele sale, pentru asigurarea obținerii în viitor a efectelor scontate.	
În abordarea economică investiția este redusă la noțiunea de imobilizare.	
Investițiile reale reprezintă principala formă de realizare a strategiei de dezvoltare economică a întreprinderii.	
Costul mediu ponderat al capitalului este suma costurilor diferitelor surse de finanțare, ponderată cu cota parte a fiecăreia dintre ele în costul total al capitalului avansat pentru activitatea companiei.	
Capacitatea economică de investire se referă la existența sau apariția unei nevoi de bunuri sau servicii.	
Un proiect investițional independent urmează să fie acceptat doar dacă IP este cuprins între 0 și 1, și trebuie respins, dacă IP este mai mic decât 0.	

Baremul de notare

Puncte	0-3	4-6	7-9	10-12	13-20	21-25	26-30	31-35	37-39	40
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Model de test de evaluare finală per modul

1. Selectați varianta corectă. (7 puncte)

Concepția europeană asupra pieței de capital precizează că:

- structura pieței de capital include numai piața monetară și piața financiară;
- include în structura pieței de capital și piața ipotecară;
- pe piața monetară, acționează numai agenții economici care dispun de resurse pe termen mediu și lung;
- piața financiară realizează vânzarea - cumpărarea de active cu schimbarea naturii lor;
- relația directă dintre deținătorul și utilizatorul de fonduri este exprimată prin intermediul pieței monetare.

Emitenți pot fi:

- persoanele juridice care doresc să-și majoreze capitalul social;
- persoanele fizice care au nevoie de surse bănești în vederea finanțării unor proiecte;
- guvernele care doresc să-și majoreze capitalul social;
- organele administrației publice centrale și locale;
- băncile comerciale care au nevoie de surse bănești pentru majorarea capitalului social.

Funcționarea eficientă a pieței secundare depinde de câteva caracteristici de bază:

- are loc creșterea numărului acționarilor societății emitente;
- transparență;
- instrumente de datorie;

- livrare condiționată;
- protecția investitorilor.

Cererea de capital se clasifică în:

- cerere publică și cerere privată;
- cerere temporară și cerere permanentă;
- cerere parțială și cerere totală;
- cerere structurală și cerere conjuncturală.

Dividendul pe acțiune se calculează numai în funcție de:

- randamentul plasamentului;
- profitul brut obținut;
- profitul net repartizat acționarilor;
- rentabilitatea cerută de acționari.

2. Enumerați trăsăturile pieței de capital. (4 puncte)

3. Prezentați esența fazei preinvestiționale a procesului investițional. (4 puncte)

4. Bifați variantele corecte:

Rolul statului în cadrul procesului investițional constă în: **(2 puncte)**

- a investi mijloace în proiecte investiționale în toate domeniile economiei;
- a stimula investitorii interni și externi;
- a oferi vacanță fiscală investitorilor;
- a investi în ramurile, caracterizate printr-un nivel înalt de risc.

Politica investițională agresivă: **(1 punct)**

realizarea planului strategic de dezvoltare economică și socială a țării în baza desfășurării activității investiționale;

- parte componentă a politicii economice promovate de stat;
- orientarea spre atingerea unei profitabilități maxime în condiții de risc accentuat;
- măsuri cu privire la ameliorarea climatului investițional.

În abordarea contabilă, investiția este: **(1 punct)**

- veniturile viitoare trebuie să fie superioare cheltuielilor inițiale actualizate;
- generează venituri și economii pe termen lung;
- redusă la noțiunea de imobilizare.

Investițiile reale: **(2 puncte)**

- se află în legătură reciprocă cu activitatea operațională a statului;
- principala formă de realizare a strategiei de dezvoltare economică a întreprinderii;
- principala formă de realizare a strategiei de dezvoltare economică a statului;

- este principala formă de realizare a strategiei economice a întreprinderii;
- se află în legătură reciprocă cu activitatea operațională a întreprinderii.

5. Pentru fiecare definiție indicați noțiunea respectivă: (4 puncte)

Efect economic	ocuparea forței de muncă, în îmbunătățirea calității vieții.
Efect social	va genera nevoi sau cereri suplimentare în sectoare conexe.
Efect tehnologic	creșterea imaginii firmei și sporirea încrederii consumatorilor în produsele firmei.
Efect de marketing și imagine	accelerarea promovării progresului tehnic și dezvoltarea cercetării.

6. Stabiliți dacă este adevărată sau falsă afirmația: (10 puncte)

Investițiile reale reprezintă principala formă de realizare a strategiei de dezvoltare economică a întreprinderii.	
Costul mediu ponderat al capitalului este suma costurilor diferitelor surse de finanțare, ponderată cu cota parte a fiecăreia dintre ele în costul total al capitalului avansat pentru activitatea companiei.	
Capacitatea economică de investire se referă la existența sau apariția unei nevoi de bunuri sau servicii.	
Programele de investiții, nu au o arie de cuprindere mai largă decât proiectele de investiții.	
Politica investițională agresivă este o parte componentă a politicii economice promovate de stat.	
Obligațiunea oferă drept de vot în adunările generale ale emitentului.	
Acțiunea nu reprezintă un drept asupra unei cote-părți din patrimoniul companiei (societăți pe acțiuni) și asupra profiturilor viitoare ale acesteia.	
Bursa este piața pe care se vând și cumpără valori mobiliare, conform unei proceduri specifice.	
Obligația poate fi emisă pe o perioadă mai mică de un an.	
Obligațiunile se plătesc numai cu mijloace bănești.	

7. Problema (8 puncte)

În urma efectuării unui studiu de fezabilitate, întreprinderii producătoare de apă minerală „Apa bună” S.A. i-au fost puse la dispoziție două proiecte investiționale în vederea dezvoltării unei linii tehnologice de produse îmbuteliate în sticle de 2 litri. Argumentați varianta optimă de investiție cu ajutorul indicatorilor statici de eficiență economică, dispunând de datele din tabel.

Nr. crt.	Indicatorii	u.m.	Variante	
			1	2
1.	Investiția totală	Mii lei	54095	70130
2.	Capacitatea de producție	Buc.	5500	7100
3.	Cheltuieli anuale de producție	Lei/buc	2565	2595
4.	Venituri anuale	Mii lei	23225	31105
5.	Durata de funcționare	Ani	15	15

8. Problema (4 puncte)

O obligațiune cu valoarea nominală de 12.000 u.m. a fost vândută la prețul de emisiune de 98% și urmează a fi răscumpărată la valoarea de 105%. Să se determine prima de emisiune și costul rambursării.

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	5	9	14	15-20	21-27	28-32	33-37	38-42	43-46	47

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. Legea privind societățile pe acțiuni: nr. 1134-XIII din 02.04.1997. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 1-4/1 din 01.01.2008, pp. 55 – 61 (cu modificările și completările ulterioare).

2. Legea privind piața de capital: nr. 171 din 11.07.2012. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 193-197/665 din 14.09.2012, pp. 45 – 49 (cu modificările și completările ulterioare).

3. Legea cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare: nr. 192-XIV din 12.11.1998. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 22-23 din 1999, pp. 32 – 39 (cu modificările și completările ulterioare).

4. Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare: nr. 62/14 din 26.12.2008 cu privire la aprobarea Regulilor Burselor de Valori a Moldovei. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 37-40/125 din 20.02.2009, pp. 89 – 93.

5. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: nr. 845-XIII din 03.01.1992. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 2/33 din 28.02.1994 (cu modificările și completările ulterioare).

6. ANGHELACHE, G. *Piețe de capital. Caracteristici, evoluții, tranzacții*. București: Ed. Economică, 2004, 250 p.

7. BADEA, D. *Piața de capital și restructurarea economică*. București: Ed. Economică, 2001, 180 p.

8. CARAGANCIU, A., DAROVANAIA, A., MINICA, M., IOVV, T. *Piețe de capital*. Chișinău: Ed. ASEM, 2005, 205 p.

9. CARAGANCIU, A., DOMENTI, O., CIOBU, S. *Bazele activității investiționale*. Chișinău: Ed. ASEM, 2004, 234 p.

10. CARAGANCIU, A., DOMENTI, O., LUCHIAN, I. *Managementul portofoliului de investiții*. Chișinău: Ed. ASEM, 2005. 241 p.

11. DAROVANAIA, A. *Bazele funcționării pieței de capital*. Chișinău: Ed. ASEM, 2005, 175 p.

12. FONDOS, T. *Investițiile în activitatea investițională*. Chișinău: Ed. ULIM, 2011. 92 p.

13. HÎNCU, R., IORDACHI, V. *Bazele funcționării pieței de capital*. Chișinău: Ed. ASEM, 2012, 337 p.

14. LUCHIAN, I., VORNICU, L. *Bazele activității investiționale*. Chișinău: Ed. „Impressium” SRL, 2011. 209 p.
15. STOICA, V. *Piețe de capital și burse de valori*. București: Ed. Economică, 2001, 132 p.
16. STRATAN, A., FONDOS, T. *Investițiile străine în contextul politicilor economice*. Chișinău: Ed. ULIM, 2011. 166 p.
17. VASILESCU, I., CICEA, C., GHEORGHE, A., DOBREA, C. *Eficiența și evaluarea investițiilor*. București: Ed. Eficon Press, 2004. 254 p.
18. ЖЕЛЕЗНОВА Н.; ЖЕЛЕЗНОВА Е. *Сделки с финансовыми инструментами на рынке капитала*. Кишинэу: Изд. МЭА, 2016, 368 с.

Suplimentare:

1. BLIDARU, Gh. *Eficiența investițiilor*. Tîrgoviște: Ed. Bibliotheca, 2007, 320 p.
2. BUHOICIU, F; VÎRLĂNUȚĂ, F. *Evaluarea și finanțarea proiectelor de investiții*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2005, 312 p.
3. CISTELECAN, L. M. *Economia, eficiența și finanțarea investițiilor*. București: Ed. Economică, 2002. 433 p.
4. HURU, D. *Investițiile: capital și dezvoltare*. București: Ed. Economică, 2007. 199 p.
5. IONESCU, G. H. *Piețe de capital și titluri de valoare*. București: Ed. Fundația România de Măine, 2003, 427 p.
6. PRUNEA, P. *Piața de capital*. București: Ed. Economică, 2001, 368 p.
7. STOICA, V., IONESCU, E. *Piețe de capital și burse de valori*. București: Ed. Economică, 2002, 336 p.
8. TUREAC, C. *Managementul pieței de capital*. București: Ed. Didactica și Pedagogică, 2008, 228 p.
9. ZAIȚ, D. *Evaluarea și gestiunea investițiilor directe*. Iași: Ed. Sedcom Libris, 2007, 220 p.